

Status for Stavids Å projektet marts 2008

Baggrund.

Folketinget har med Vandmiljøplanerne besluttet at begrænse udledningen af kvælstof fra dyrkede arealer til vandmiljøet. Et af virkemidlerne er etablering af vådområder.

Formålet med Stavids Å projektet er at genskabe vådområder i Stavids ådal med henblik på at forbedre vandløbskvaliteten i åen og reducere næringsstofflørslen til Odense Fjord. Projektet skal desuden forbedre de fysiske forhold i Stavids Å samt forbedre naturgrundlaget langs med åen.

Skitseforslaget

Projektet er p.t. på et indledende stade. Der er udarbejdet et skitseforslag for projektet i form af en biologisk og teknisk forundersøgelse. Forundersøgelsen beskriver, hvordan områdets naturlige hydrologi kan genskabes ved at genslynge udvalgte vandløbsstrækninger, omlægge dræn og hæve vandløbsbunden ved at udlægge sten og grus.

Hensigten er at skabe hyppigere oversvømmelser uden permanente sødannelser på de vandløbsnære arealer i ådalen. Samtidig er det vigtigt, at åen forbliver et løb med rimelig fald og hastighed. De nye våde enge langs med Stavids Å vil øge naturværdierne i ådalen og gavne vandmiljøet i Odense Fjord, idet der sker en omsætning af kvælstof i vådområder. Beregninger viser, at projektforslaget vil kunne fjerne ca. 22-24 tons kvælstof om året svarende til 15 % af det kvælstof som i dag løber gennem projektområdet og videre ud i Odense Fjord.

Ændringer i Vandstanden

Der forekommer allerede i dag jævnligt vinteroversvømmelser langs med Stavids Å. Med projektets gennemførelse vil de jævntligt forekommende vinteroversvømmelser brede sig ud over arealer, der på dette tidspunkt er taget ud af omdrift. Man kan sige, at oversvømmelser vil blive mere "kontrollerede" end tilfældet er i dag. Drænvandet fra de bagvedliggende marker få en større flade at afstrømme frit henover, hvilket kan mindske risikoen for tilbagestuvning af vand til de bagvedliggende marker. Projektgrænsen angiver den maksimale udstrækning af de jævntligt forekommende vinteroversvømmelser (se vedlagte kortbilag).

Den største forskel i afvandingsforhold vil optræde i sommerperioden, hvor der er lave vandføringer. I denne periode vil størsteparten af arealerne inden for projektgrænsen vil henligge som våd -, - fugtig eller tør eng (se vedlagte kortbilag). Både den tørre -, den fugtige - og den våde eng kan anvendes til afgræsning og/eller høslet.

Køb af erstatningsjord

Som beskrevet vil projektet vil tage dyrket jord ud af omdrift. De berørte lodsejere vil blive kompenseret enten ved at der tilbydes en engangserstatning, eller ved at der tilbydes erstatningsjord.

Den ejendomsmæssige forundersøgelse fra 2006 påpegede bl.a. at Stavids Å området er et område, hvor det skønnes at være svært at skaffe tilstrækkelig og velbeliggende erstatningsjord til de lodsejere, der måtte ønske dette. Da der for nyligt blev et mindre landbrugsareal til salg i ådalen gik Direktoratet for Fødevarerhverv derfor ind og købte dette areal, for at lade det indgå i en jordpulje. Arealet er p.t. forpagtet ud.

Vi er fortsat interesseret i at sondere muligheden for at evt. opkøb af jord, som kan indgå i en evt. jordfordeling og hører gerne om eventuelle arealer til salg i området. Skulle det efterfølgende ikke vise sig muligt at gennemføre projektet vil de opkøbte arealer i jordpuljen blive solgt igen.

Såfremt projektet gennemføres, vil der blive arbejdet målrettet på at løse de problemer, der evt. måtte opstå undervejs og finde løsninger, som stiller den enkelte lodsejer uændret eller måske i nogle situationer bedre. Ved at gennemføre projektet kan en jordfordeling f.eks. være med til at placere landbrugsproduktionen på de højere liggende arealer, hvor den naturligt hører hjemme, mens de lavere liggende vandløbsnære arealer tages ud af drift og kan anvendes mere ekstensivt til f.eks. afgræsning og høslet.

Detailundersøgelse.

Såfremt projektet gennemføres vil der på et tidspunkt i projektforsløbet skulle foretages en detaljeret undersøgelse i området, hvorunder en række tekniske forhold skal vurderes nærmere. På dette tidspunkt vil hver enkelt lodsejer få præcis besked om, hvordan og hvor meget netop hans ejendom påvirkes af projektet. Samtidig vil Skov- og Naturstyrelsen, Fyn besøge alle berørte lodsejere i en såkaldt spørge/ønske runde. På disse møder drøftes den enkeltes erstatningsønsker med henblik på at formulere et konkret erstatningstilbud.

Offentligt møde

Den næste fase i projektforsløbet bliver at inddrage omverdenen i projektarbejdet. Dette sker gennem afholdelse af et offentligt møde hvor lodsejere og øvrige interessenter inviteres til at komme og give deres mening til kende. På mødet vil Skov og Naturstyrelsen, Fyn orientere om projektplanerne, ligesom vi inviterer LandboFyn, Odense Kommune og Direktoratet for FødevarerErhverv til at komme og holde et oplæg om deres tilgang til projektet. På mødet skal der nedsættes en følgegruppe, der skal komme med input til projektet.

Mødet holdes den torsdag den **15. maj 2008 kl. 19** på Næsbylund Kro og Hotel. Alle lodsejere, interessenter og relevante organisationer vil blive inviteret til dette møde. Invitation og dagsorden til mødet vil blive udsendt efterfølgende. Mødet vil også blive annonceret i dagspressen.

Stavids Å i vinterdragt.

Foto: Bjarne Andresen